

han derfor ikke var berettiget til at meddele Sogneraadet dets Indhold. Nu siges det jo bagefter fra Sogneraadets Side, at de udtrykkelig have sagt til Amtmanden, at Tilly var den, de nødigst vilde have. Jeg ved ikke, hvordan Ordene have lydt, men saa maa Amtmanden ikke have forstaaet dem, eller de maa ikke have udtrykt sig rigtig. Naar jeg ikke har besvaret det Brev, jeg havde faaet fra Sogneraadet, var Grunden den, at jeg ikke kunde gøre det uden først at foranstalte Politiiundersøgelse af, hvorledes Ordene vare faldne i denne Samtale for at være sikker paa, at jeg ikke begik en Fejl. Der stod Udtalelse over for Udtalelse, saa det var ikke muligt at komme til Ende uden nærmere Undersøgelse, og det mente jeg ikke, den Sag var stor nok til. Det, der er sket, er, at Sogneraadet har foretaget en Indstilling, som ikke var lovmedholdelig, og at det derfor er blevet anmodet om at gøre den om; hertil var det ikke villigt, og Sagen gik da til Ministeriet. Man har derefter været saa velvillig mod det, at man har villet give det endnu en Adgang til at gøre det om ved at give det Lov til paa ny at komme med Indstilling, altsaa for anden Gang gøre Tilbud. Og det er ganske vist ikke udtrykkelig blevet sagt til Sogneraadet, at det vilde faa Nr. 2, hvis det indstillede ham; men det er udtrykkelig sagt til det, at det kunde tage Nr. 2 med paa Listen. Det vilde det ikke, og saa blev Sagen sendt tilbage til Ministeriet, og saa kaldte Ministeriet Tilly, og hvorfor kaldte Ministeren Tilly? For det første, fordi han var en særdeles vel anbefalet Mand, som anbefaledes ganske overordentlig af alle sine foresatte; og for nylig har hans Biskop været her i Byen hos mig, og jeg har talt med ham om Manden, og Biskoppen meddelte mig, at han for ikke lang Tid siden har holdt Visitats i den Skole, hvor han før var Lærer, og har været udmærket tilfreds med ham. Med Hensyn til Amtmandens Brev skal jeg dog gøre den ærede Taler opmærksom paa, at han har set fejl, hvis han troede, at der stod deri, at det var politiske Grunde, der gjorde sig gældende; det stod ikke paa det Sted. Men Amtmanden havde fremstillet Sagen saaledes for mig, at jeg derefter maatte tro, at der virkelig var Stemning for denne Tilly blandt Beboerne, og det var det andet Moment, jeg maatte tillægge Betydning. Naa, jeg vil antage, at den ærede Taler tror, at jeg har været uheldig med at forstaa dette Brev; jeg har ingen Grund til at antage, at han skulde tro, at

jeg havde gjort det af ond Vilje; det har jeg ikke hørt noget om. Men Forholdet er jo rigtignok det, at den Strid, der er opkommen, har givet Anledning til, at der er adskillige Mennesker, der have set dette Brev, og disse adskillige Mennesker have rigtignok forstaaet det paa samme Maade som jeg, alene med Undtagelse af den Mand, som fik det at se oppe i Tisted. Hans Udtalelse har jeg kun lagt den Vægt paa, at jeg deraf har set, at der altsaa var et Menneske til i Danmark, som kunde forstaa Brevet anderledes end vi andre. Hvad nu angaar Amtmandens Stilling til Sagen, saa fremdrog den ærede Taler, at Amtmanden havde vist Brevet til en Medarbejder ved Tisted Avis, og at derefter Tisted Avis havde indeholdt en Artikel, som gik ud paa, at man ikke kunde forstaa, hvorledes Ministeren havde baaret sig ad. Naa, i den Anledning har jeg nu forhandlet med Amtmanden, og Amtmanden har nu givet mig en Erklæring. Den er lidt lang at læse op, men hvis det forlanges, og Formanden giver sit Samtykke dertil, skal jeg læse den op. Erklæringen gaar for det første ud paa dette, at naar han lod Sagen komme frem i et offentligt Blad, var Grunden dertil den, at han efter de Referater, som vare givne i de lokale Blade, maatte anse det for en Selvfølge, at denne Sag vilde blive Genstand for offentlig Diskussion, og derfor havde ment at burde forekomme det ved at give Bladet Anledning til at udtale sig. Han indrømmer dog, at han, da han nu har erfaret, at jeg ikke kan anerkende hans Berettigelse dertil, ikke skal fastholde sin modsatte Anskuelse og beklager, at han til Redegørelsen for sit Standpunkt over for Spørgsmaalet om Tillys Beskikkelse har benyttet Bladet, som sket er. Det er det første. Det andet er med Hensyn til selve Forstaaelsen af Brevet. Der udtaler han: „Jeg har ikke næret nogen som helst Tvivl om, at den af mig meddelte Oplysning om de stedfundne Intriger for Tilly af Deres Ekscellense er opfattet som en Anvisning til at vælge ham, men skal dog til Forstaaelse af mit Forhold tillade mig at bemærke, at det har ligget uden for min Tanke ved nævnte Oplysning at give nogen saadan Anvisning.“ Men han kunde forstaa, at jeg har forstaaet det saaledes. Jeg tror altsaa, at det ikke er saa forskrækkelig galt, jeg har baaret mig ad. Det, jeg har gjort, er, at jeg har villet vise den Velvilje over for Befolkningen at give den en Lærer, som jeg maatte have Grund til at antage, at den vilde være